

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1KO/9/2021
Identifikačné číslo spisu: 6120200490
Dátum vydania rozhodnutia: 8. decembra 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Naď
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:6120200490.1

UZNESENIE

Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v zložení z predsedu senátu JUDr. Pavla Naďa a členov senátu prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD. (sudca spravodajca), JUDr. Igora Belka, Mgr. Dušana Čima, Mgr. Petra Melichera, JUDr. Eriky Šobichovej, JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., Mgr. Michala Novotného, o návrhu Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu správneho, na rozhodnutie kompetenčného sporu medzi ním a Okresným súdom Banská Bystrica ako súdom civilným, v spore vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 71S/3/2020 a Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. sp. zn. 62Cb/1/2020, medzi žalobkyňou: Kalokagathia, s.r.o., so sídlom: Opálová 7, 874 05 Banská Bystrica, IČO: 46 193 448, zastúpená: SUCHÝ & PARTNERS s. r. o., so sídlom: Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 52 826 791, voči žalovanej: obec Poniky, so sídlom obecného úradu: Malá Stráňa 12, 976 33 Poniky, takto

r o z h o d o l :

Na konanie vo veci je daná právomoc správneho súdu.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Žalobkyňa sa domáha žalobou zo dňa 30. decembra 2019 podanou na Okresný súd Banská Bystrica od žalovanej zaplata 40000,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % od 1. januára 2016 do zaplata. Žalobkyňa svoj nárok odôvodnila tým, že splnila všetky predpoklady na poskytnutie dotácie na prevádzku súkromnej umeleckej školy. Žalovaná jej napriek tomu do 31. decembra 2015 nevyplatila dotáciu v plnej výške.

2. Okresný súd Banská Bystrica listom zo dňa 26. júna 2020 postúpil vec Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu vecne a miestne príslušnému. Poukázal na to, že predmetom žaloby je nárok podľa § 6 ods. 12 písm. b) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len zákon o štátnej správe v školstve) na poskytnutie dotácie na mzdy a prevádzku súkromnej umeleckej školy, ktorej je žalobkyňa zriaďovateľom. Výška tejto dotácie bola určená v súlade s § 6 ods. 12 písm. c) zákona o štátnej správe v školstve všeobecne záväzným nariadením žalovanej č. 5/2014 zo dňa 12. decembra 2014. Podľa

názoru Okresného súdu Banská Bystrica má žalovaná pri poskytovaní uvedenej dotácie postavenie orgánu verejnej správy, pričom konanie žalovanej spočíva v nevyplatení dotácie zriaďovateľovi súkromnej základnej umeleckej školy možno považovať za iný zásah orgánu verejnej správy.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici predložil listom z 28. apríla 2021 vec v súlade s § 18 ods. 4 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v účinnom znení (ďalej len SSP) kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len kompetenčný senát) z dôvodu, že predmetná žaloba je civilnou žalobou o zaplatenie peňažného plnenia proti žalovanému a ako taká nespadá do právomoci Krajského súdu v Banskej Bystrici v postavení správneho súdu. Vyslovil názor, že ako správny súd v zmysle SSP nemôže v konaní o správnej žalobe priznať žalobcovi právo na peňažné plnenie. Uviedol, že rozhodovanie o nároku na peňažné plnenie patrí do právomoci okresného súdu.

II.

Podľa § 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v účinnom znení (ďalej len CSP) súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

Podľa § 3 ods. 1 písm. e) časti vety pred bodkočiarkou SSP na účely tohto zákona sa rozumie iným zásahom orgánu verejnej správy faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté; iným zásahom je aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, ak ním sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 6 ods. 12 písm. b) časti vety pred bodkočiarkou zákona o štátnej správe v školstve obec poskytuje na základe žiadosti zriaďovateľa z finančných prostriedkov poukázaných podľa osobitného predpisu dotácie na mzdy a prevádzku zriaďovateľovi ... súkromnej základnej umeleckej školy ...

III.

4. Z § 3 CSP vyplýva, že právomoc súdov v civilnom sporovom konaní je viazaná na súkromnoprávne spory a súkromnoprávne veci. Odlišnú právomoc majú správne súdy, ktoré v súlade s § 6 SSP preskúmajú zákonnosť rôznych foriem činnosti verejnej správy.

5. Pre určenie, či konkrétna vec patrí do právomoci súdov v civilnom sporovom konaní alebo do právomoci správnych súdov, je preto rozhodujúce, či medzi účastníkmi súdneho konania existuje súkromnoprávny vzťah alebo administratívny vzťah.

6. Každý právny vzťah je determinovaný svojimi základnými prvkami. Sú nimi subjekty právneho vzťahu, objekt právneho vzťahu a obsah právneho vzťahu. Subjektmi právneho vzťahu rozumieme nositeľov práv a povinností v tomto právnom vzťahu. Objektom právneho vzťahu rozumieme to, čoho sa týkajú práva, právom chránené záujmy a povinnosti subjektov. Obsahom právneho vzťahu sú jednotlivé práva a povinnosti subjektov (pozri k tomu bližšie Vrabko, Marián a kolektív. Správne právo hmotné. Všeobecná časť. Bratislava: C. H. Beck, 2018, ISBN 978-80-89603-68-8, strany 68 - 69).

7. Pri porovnaní subjektov je zrejmé, že nejde o subjekty v rovnocennom postavení. Žalobkyňa je obchodnou spoločnosťou (spoločnosťou s ručením obmedzeným), založenou podľa zákona č.

513/1991 Zb. Obchodný zákonník v účinnom znení. Žalovaná má postavenie subjektu verejnej správy, konkrétne územnej samosprávy, v zmysle čl. 64 právneho predpisu č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v účinnom v znení a § 4 písm. b) SSP.

8. Objektom predmetného právneho vzťahu nie je nárok zo súkromnoprávneho úkonu. Obec v súlade s § 6 ods. 12 zákona o štátnej správe v školstve vystupuje v danej veci ako držiteľ verejnej moci, ktorý poskytuje žalobkyni dotáciu na uskutočňovanie vzdelávania na základnej umeleckej škole na základe dopredu stanovených kritérií ustanovených vo všeobecne záväznom nariadení obce. Túto dotáciu obec poskytuje na verejnoprospešný účel, nakoľko v zmysle § 17 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení základné umelecké školy uskutočňujú vzdelávacie programy, ktorých absolvovaním žiaci získavajú primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie. Navyše obec danú dotáciu poskytuje z výnosu z dane z príjmov, ktorého časť je obciam určená v súlade so zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení. Teda predmetná dotácia je poskytovaná z verejných financií.

9. Jednotlivé práva a povinnosti, teda samotný obsah právneho vzťahu, sú regulované primárne zákonom o štátnej správe v školstve. Z § 1 tohto zákona je pritom zrejmé, že tento zákon upravuje práva a povinnosti orgánov štátnej správy, územnej samosprávy a školskej samosprávy v oblasti výkonu štátnej správy v školstve a školskej samosprávy. Z § 6 ods. 12 zákona o štátnej správe v školstve tiež vyplýva, že jeho predmetom je určenie práv a povinnosti dvoch druhov subjektov v nerovnakom postavení.

IV.

10. Kompetenčný senát si je vedomý rozhodnutí, v ktorých obdobné veci boli posudzované rozdielne. Príkladom je uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydané pod sp. zn. 1KO/46/2017 zo dňa 5. decembra 2017, ECLI:SK:NSSR:2017:8516204485.1. V tomto uznesení Najvyšší súd Slovenskej republiky zastal názor, že nesúhlas s postúpením žaloby základnej školy s materskou školou voči obci na zaplatenie dotácie civilným súdom správneho súdu je dôvodný. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prezentovanom v jeho rozhodnutí: Podmienkou na to, aby bola vec prejednaná v rámci správneho súdnictva je tá, aby išlo z hľadiska predmetu konania o také konanie, ktoré spĺňa zákonom vymedzené podmienky, čo však v danom prípade konštatovať nemožno. Rozhodovanie vo veciach peňažného plnenia ako typu konania nepochybne tieto podmienky nespĺňa. Ak sa žalobkyňa žalobným petitom domáha zaplatenia konkrétnej sumy a nie preskúmania zákonnosti rozhodnutia alebo postupu orgánu obce, súd z tohto žalobného petitu musí vychádzať. Správny súd o žalobnom návrhu na plnenie rozhodnúť nemôže.

11. S predmetným názorom sa kompetenčný senát stotožňuje do tej miery, že SSP neupravuje žalobu na plnenie. Zároveň však uvádza, že SSP ustanovuje prieskum viacerých foriem činnosti verejnej správy rôznymi druhmi žalôb. Navyše v rámci samotnej verejnej správy a iných druhov jej kontrol (príkladom je dozor prokurátora alebo kontrola verejným ochrancom práv) je tiež možné využiť postupy a mechanizmy, v rámci ktorých sa poškodená strana môže domáhať svojho nároku.

12. Pri aplikácii vyššie uvedeného názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky by vznikol stav, že spravovaný subjekt by si mohol prostredníctvom žaloby na plnenie pred civilným súdom uplatňovať v zásade akýkoľvek verejnoprávny nárok len skrz ten fakt, že SSP takýto druh žaloby nepozná. Uvedené je však v rozpore s § 3 CSP, podľa ktorého súdy v rámci tohto typu žaloby majú právomoc vec prejednať len v prípade súkromnoprávných sporov a súkromnoprávných vecí.

V.

13. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel kompetenčný senát k záveru prezentovanom vo výroku tohto uznesenia.

14. Toto uznesenie prijal kompetenčný senát jednomyselne .

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.